

витоки жіночої злочинності за радянських часів. Розплутуючи тяжкі злочини, скоєні жінками, головний герой прагне зрозуміти психологічні відхилення у стосунках чоловіка і жінки й переконується в необхідності розвивати особливу галузь на стику права та психіатрії. Водночас він, типово радянська людина, звикла табувати тему сексу, завдяки цим розслідуванням переступає через підсвідому заборону й виростає як фахівець, зарозумівши власну маскулінність і професійність.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Кестхейн Т.* Характерология: Из книги “Анатомия детектива” [Электр. ресурс]. – Режим доступа: <http://detective.gumer.info/text02.html>. – Загол. с экрана.
2. *Ланікури В., Н.* Вилон бандюг по-науковому. – К.: Нора-друк, 2005. – 350 с. – Сер.: Інспектор і кава (київський детектив у стилі “ретро”).
3. *Ланікури В., Н.* Непосидючі покійнички. – К.: Нора-друк, 2006. – 378 с. – Сер.: Інспектор і кава (київський детектив у стилі “ретро”).
4. *Ланікури В., Н.* Поїзд, що зник. – К.: Нора-друк, 2004. – 348 с. – Сер.: Інспектор і кава (київський детектив у стилі “ретро”).
5. *Разин В.* В лабиринтах детектива: Очерки истории советской и российской детективной литературы XX века [Электр. ресурс]. – Режим доступа: detective.gumer.info/txt/razin.doc. – Загол. с экрана.
6. *Тух Б.* Крутые мужчины и кровожадные женщины: Кто есть кто в русском детективе? – Таллинн: КПА, 2006. – 312 с.
7. *Hausladen G.* Places for dead bodies. – USA, Texas: University of Texas Press, 2000. – 212 p.
8. *Gates P.* Detecting men: masculinity and the Hollywood detective film. – USA, Albany: State University of New-York Press, 2006. – 346 p.
9. *Gates P.* Detectives // *Men and Masculinities: a Social, Cultural and Historical Encyclopedia* / Ed. by M. Kimmel and A. Aronson. – USA, Santa Barbara, CA: ABC-CLIO, 2003. – P. 216-218.
10. *Mizejewski L.* Hardboiled & High Heeled: the Woman Detective in Popular Culture. – London – New York: Routledge, 2004. – 228 p.

Отримано 5 жовтня 2010 р.

м. Бердянськ

Іван Давиденко

УДК 821.1612 – 343

МІФОЛОГІЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ В ОПОВІДАННЯХ В. ДАНИЛЕНКА

Досліджено особливості авторського міфотворення у збірці оповідань В. Даниленка “Сон із дзьоба стрижа” (2006). Зокрема, на прикладі творів “Нічний коханець” і “Посмішка Савула” розглядаються шляхи трансформації казки про Амура та Психею і міфу про Пігмаліона крізь призму демонологічних уявлень.

Ключові слова: трансформація, міфотворення, оповідання, демонологія, проблема, мотив.

Ivan Davydenko. Mythological transformations in V. Danylenko's short stories

The article studies the peculiarities of authorial myths in V. Danylenko's collected stories “The Dream from the Swift's Beak” (2006). Basing upon the short stories “The Night Lover” and “The Savul's Smile”, the author views the transformations of Cupid and Psyche tale and the Pygmalion myth through the prism of the folk demonology.

Key words: transformation, myth-making, short story, demonology, problem, motif.

Сучасна мала проза в Україні розвивається переважно в жанрових формах новели та оповідання. Невеликі за змістом, динамічні, із цікавим сюжетом та гострими проблемами, вони завжди знаходять прихильників серед читацької аудиторії. Залежно від особливостей авторського письма і творчого методу сучасні оповідання та новели поділяють на традиційні (неореалістичні та неонатуралістичні), лірико-романтичні, експериментальні (магічні, містичні, фольклорно-міфологічні, психоаналітичні) та моторошні. Малі форми епосу

використовують Ю. Винничук, В. Габор, В. Даниленко, О. Жовна, Є. Кононенко, О. Лишега, К. Мотрич, Г. Пагутяк, В. Портяк, А. Тютюнник та ін.

З-поміж усіх авторів В. Даниленка вирізняє постійний пошук нових тем і сюжетів. Митець має власний неповторний стиль і, безперечно, належить до найталановитіших представників сучасного літературного процесу. Свій внесок у дослідження творчого доробку письменника зробили І. Бабич [1; 2], П. Білоус [3], Н. Заверталюк [8], Н. Зборовська [9], В. Шнайдер [17].

Вихід у світ збірки оповідань “Сон із дзьоба стрижа” (2006) став подією для вітчизняного письменства, а визнання її на Всеукраїнському форумі видавців у Києві найкращою прозовою книжкою 2007 року підтвердило її широку популярність серед читачів.

В оповіданнях В. Даниленко продемонстрував вишуканий стиль і показав, у якому річищі має розвиватися національна література. Проза митця не вульгарна, не засмічена суржилом – вона відкрита для різних кіл читачів, у ній гармонійно сполучаються традиції та новаторство. Письменник майстерно переносить відомі сюжети на сучасний ґрунт, переосмислює їх і пропонує читачам своєрідний літературний коктейль, насичений алюзіями й ремінісценціями. На думку П. Білоуса, в оповіданнях В. Даниленка “є все те, що приваблює читача в цьому жанрі: і розважлива оповідність, і цікаві сюжетні ходи, і колоритність персонажів, і спостережливі описи, і мовно-стилістичне розкошування, і ностальгічне, майже забуте в наші часи легке філософствування на житейські теми” (курсив тут і далі наш. – І. Д.) [3, 5]. Домінантні для збірки сюрреалістичні тенденції, у площині яких розгортаються сюжетні колізії. Герої оповідань перебувають на межі сну й реальності, між світом фантазії та жорстокої буденщини, іноді ці світи переплітаються, накладаються один на одного, утворюючи містичну дійсність. Крім того, автор часто заглиблюється в інфернальний світ, що робить його прозу схожою на химерну, із готичним присмаком, у якій відчувається вплив патріарха Житомирської школи Валерія Шевчука. На думку Н. Сняданко, так Володимир Даниленко “намагається реанімувати стиль “химерної прози”, модний у 1970-х, додавши сучасної телестилістики” [16].

До визначальних чинників письма автора збірки “Сон із дзьоба стрижа” належать неоміфологізм і захоплення фольклором. Митець використовує в оповіданнях античні сюжети та образи, трансформує їх, пропускає крізь українські народні вірування і традиції (“Посмішка Савула”, “Нічний коханець”, “Знімок з лемуром”). Поєднання християнського й поганського світоглядів, реального і фантастичного світів робить оповідання сучасного прозаїка яскравим прикладом українського необароко.

Центральний для збірки концепт сну. Заглиблюючись в оніричний дискурс, автор будує для своїх героїв альтернативну дійсність, позбавлену почуття самотності й відчаю (“Розбуди мене до Парипсів”, “Посмішка Савула”). Часто сон виконує роль антиципаційного сигналу: попереджає або провіщає події, змінити які людина не в силах (“Сон із дзьоба стрижа”, “Розбуди мене до Парипсів”, “Дегустація в будинку з химерами”). Характерною для більшості персонажів оповідань В. Даниленка стає ситуація вибору, в якій вони ухвалюють фатальне для себе рішення (“Людина громів”, “Поцілунок Анжели”). Письменник заглиблюється також в екзистенційну проблематику, оперуючи категоріями абсурдності буття, самотності, страху і смерті (“Сон із дзьоба стрижа”, “Розбуди мене до Парипсів”, “Поцілунок Анжели”, “У промінні згасаючого сонця”).

Серед розмаїття тем збірки В. Даниленка вагоме місце посідає гендерна тема стосунків між чоловіком і жінкою. В оповіданнях “Нічний коханець” та “Посмішка

Савула” у фольклорно-міфологічному зрізі варіюється проблема самотності. Одну з найжахливіших хвороб постміленіумного суспільства автор змалював на прикладі представниць слабкої статі з метою збільшення експресивності творів і посилення психологізму зображуваного.

Варто зауважити, що ця стаття, присвячена дослідженню особливостей міфологічних трансформацій, – не спроба штучно пов'язати твори сучасного українського письменника з античною літературною спадщиною. Маємо на меті частково висвітлити особливості авторського міфотворення, заснованого на поєднанні підсвідомо використаних уламків відомих античних сюжетів і вірувань давніх слов'ян.

Центральний персонаж оповідання “Нічний коханець” Люба Джус у дитячому віці стала свідком насильства над рідною сестрою. Глибока психологічна травма вплинула на ставлення Люби до чоловіків, які для неї відтоді “уособлювалися виключно з грубістю і насильством” [7, 117]. Схожу ситуацію В. Даниленко змоделивав в оповіданні “Розбуди мене до Парипсів”, у якому головну героїню Софійку в підлітковому віці зґвалтували троє сільських хлопців. Автор фокусується на причинах, які накладають відбиток на все подальше життя героїнь обох творів. Як знавець людської психіки, прозаїк заглиблюється в ретроспективні візії своїх персонажів і допомагає читачам зрозуміти логіку їхніх подальших дій і вчинків. Цікавим видається не лише тонкий психологізм, а й основна лінія, за якою розгортається сюжет оповідання. Остаточно розчарувавшись у чоловіках після двох невдалих шлюбів, Люба отримує від долі подарунок – невидимого коханця, який приходив кожної ночі: “Ій здавалося, що він вгадує її бажання і робить те, що вона хоче. Незнайомий пробуджував кожну клітинку її тіла, і лише тепер відчула, що згоряє від несамовитої пристрасті, яку не міг вгамувати жоден чоловік” [7, 120]. Такі зустрічі з фантомом стали, на нашу думку, результатом матеріалізації підсвідомих бажань самотньої жінки, яка не змогла знайти справжнє кохання в реальному світі.

Уведення автором фантастичного персонажа в оповідання значно розширило його асоціативне поле: стосунки між Любою Джус і невидимим коханцем репрезентують осучаснений і трансформований варіант казки про Амура та Психею. В. Даниленко вдався до імпліцитного міфологізму, який поглибив зміст твору й розширив його інтертекстуальні зв'язки.

Вставні новели в романі Апулея “Метаморфози” створюють тло, на якому діє головний герой, вони супроводжують наскрізну сюжетну лінію. Саме з такою метою автор умістив у роман казку про Амура та Психею (IV, 28 – VI, 24), яка перегукується з морально-етичною проблематикою твору. На думку С. Полякової, безперечний той факт, що, “розповідаючи поетичну історію долі Психеї, автор розраховував на її алегоричне тлумачення і розумів біди і перемоги Психеї як падіння і відродження людської душі...” [14, 19]. На відміну від давньоримського письменника, В. Даниленко замінив онтологічну проблематику більш приземленою та сучасною. Відчуття алієнації та намагання його позбутися стали проблемним стрижнем, навколо якого побудовано сюжет оповідання “Нічний коханець”. Незважаючи на різницю в авторських орієнтирах, між Любою Джус і Психеєю простежується багато спільних рис: ситуація, в якій вони опинилися (стосунки з невидимим чоловіком), бажання знайти своє щастя та хвороблива цікавість, яка виявлялася в бажанні подивитись на фантома.

Адекватна рецепція оповідання “Нічний коханець” неможлива також без заглиблення в демонологію – “сукупність міфічних уявлень, заснованих на вірі

в духів-демонів, які шкодять або сприяють людині в її справах” [15]. Загадковий фантом Люби Джус нагадує радше чорта або диявола, аніж веселого та хитрого Амура.

Мотив зустрічі самотньої жінки з фантастичним коханцем переосмислений автором крізь призму інфернальних уявлень. В. Даниленко не вдається до детальних описів невидимого чоловіка, що приходив до Люби Джус, його образ формується в уяві читача завдяки кільком опосередкованим ознакам: він трохи накульгує, викликає в оточуючих незрозумілий страх, зникає перед світанком і реагує на закляття, пов'язане з вигнанням диявола в пекло. Переважна частина образів української народної демонології має дохристиянське походження й пов'язана з язичницькими віруваннями. Відомий український фольклорист й етнограф В. Милорадович у праці “Українська відьма” зазначав: “Як у друкованих етнографічних матеріалах, так і в устах народу, чорт має дуже багато назв. По-перше, його, між іншим, називають сатана, біс, той, рябий. По-друге, він відомий ще як: сатанаїл, сатанюк, ідол, ізвир, фіон, ірод, змії, демон, диявол, дябел, чорт, чортяка, чорний, проклятий, лукавий, нечистий, нечиста сила, несвідомий дух, куций” [11, 26]. Назагал чорт – збірний номен, який обіймає всю нечисть, хоча в інфернальному світі існує власна ієрархія. Але саме диявол зліший і дужчий за багатьох чортів, любить самоту й пишнотілих жінок, яких спокушає. На користь того, що коханцем Люби Джус була інфернальна істота, говорить і той факт, що, за народними віруваннями, досить часто чорти мали фізичні вади: вони могли бути лисими, гладкими, кульгавими, горбатими або сліпими.

Єдине, що побачила Люба у світанковій імлі, коли крадькома підгледіла за містичним коханцем, – він трохи накульгує. Нічні відвідини головної героїні невидимим чоловіком і зникнення його перед світанком пов'язані також із тим, що “чорти мають свою чарівну силу тільки вночі. Дуже лякає їх спів півня, якого вони удосвіта бояться та кидаються куди попало, аби їх не застала ранішня зоря” [4, 591]. Коханцем Люби Джус міг бути й Антипко – “це чорт, якому дверима відбито п'ятки, а тому він завжди шкутильгає” [4, 157]. Антипко, за народними віруваннями, – різновид хованця – хатнього духа, який збагачує господаря.

Так чи так, невидимий чоловік став поступово викликати страх у Люби, і, в надії позбутися містичного незнайомця, вона пішла в церкву до отця Антонія. Служитель храму Господнього навчив Любу сильного закляття для вигнання диявола з хати, але жінка не змогла завершити розпочатий обряд. В останню хвилину зрозуміла, що здобутому щастю й душевній рівновазі вона завдячує нічному коханцеві, і неважливо, ким він є: “Я можу висвятити своє помешкання або дочитати закляття, яке порадив отець Антоній, – думала вона. – Та з чим залишуся? Зі своєю обізленістю на світ?! Чи продовжу безнадійні пошуки чоловіка, що замінить мого нічного коханця? Але якщо не знайшла його молодшою, то чи знайду в зрілому віці?.. Ніяких заклять і освячень квартири! – розізлилась на себе. – Зі своїм злим духом я впораюся сама!” [7, 126]. Отже, головна героїня оповідання “Нічний коханець” між самотністю і тривким щастям обрала другий варіант, а містичний чоловік для неї став рятівною альтернативою безбарвній буденщині реального світу.

Залучення до художнього світу оповідання образу демонічного коханця-звабника розширює його літературний контекст. Деструктивні сили, спрямовані на руйнацію народу через знищення родини, утілює Маркура Пупань із повісті Т. Осьмачки “Старший боярин” (1946). Письменник у річищі містичних творів М. Гоголя вибудовує власний міф, центральне місце в якому посідає колоритний образ пекельного розпусника. Безсмертний мрець Маркура Пупань символізує

в повісті первісне зло, здатне насильством і жорстокістю знівелювати сакральні цінності українського народу. Образ інфернального коханця залучений і до художньої структури “Казки про калинову сопілку” (1999) О. Забужко, де відкритість головної героїні до демонічного – “єдина альтернатива жіночої долі, що не вкладається в рамки узвичаєного життя жінки в патріархальному суспільстві” [5, 132]. Письменниця у фольклорно-міфологічному зрізі порушує проблему братовбивства. Біблійний мотив проектується на стосунки між сестрами і становить його фемінну модифікацію.

Профанація сакральної семантики простежується в оповіданні “Посмішка Савула” В. Даниленка, де сюжетним стрижнем виступає трансформований міф про Пігмаліона. Звернення сучасної літератури до легендарно-міфологічного матеріалу А. Нямцу пояснює тим, що, “з одного боку, сучасні реалії допомагають глибше осмислити універсальні морально-психологічні проблеми загальнокультурних зразків; з другого – позачасові колізії легендарно-міфологічних структур, накладені на конкретний національно-історичний матеріал, часто пропонують несподіване з погляду повсякденної свідомості дослідження глибинних джерел сучасного духовного континууму” [12, 4]. Узагалі, говорити про використання сучасними письменниками міфологічного матеріалу можна лише умовно, адже традиційні міфологічні схеми трансформуються митцями настільки, що знайти можна лише окремі уламки, ледь уловимий відгомін першоджерела. Більш слушно казати про індивідуально-авторську міфотворчість, засновану на підсвідомому використанні легендарно-міфологічного матеріалу в поєднанні з художньою вигадкою, що в цілому підпорядковуються задумові письменника. Сам В. Даниленко вважає, що “рівень літературного таланту вимірюється здатністю до міфологізації середовища, в якому живе письменник...” [6, 339], тому не дивно, що в багатьох творах він використовує цей прийом.

Не слід також забувати, що поетика міфологізування “не лише організовує оповідь, а й слугує засобом метафоричного опису ситуації в сучасному суспільстві...” (переклад наш. – *І. Д.*) [10, 372]. Звернення до алегорій і метафоричних концептів прикметне для більшості сучасних авторів. Саме міф – універсальний засіб інакомовлення в тексті, бо вже в самій його структурі наявний елемент метафоричності, тим самим створюється природне підґрунтя для різновекторних прочитань одного твору. Я. Поліщук, аналізуючи літературний процес сьогодення, слушно зауважив: “...Обираючи нову маску *mimesis*, література прагне уникнути однозначних декларацій та висновків” [13, 289]. Множинність тлумачень робить твір цікавим для читача, спонукає до дискусії та надає можливість виявити власну конгеніальність.

Варіативність інтерпретацій властива й “Посмішці Савула”. У центрі наративу доля дівчини Лізи, яка стала жертвою батькового становища й була вимушена вийти заміж за нелюба. На думку П. Білоуса, “Посмішка Савула” – це “алегоричний образ, який відкриває гримасу неприродного життя для жінки, коли вона не реалізується як жінка, коли життя, зокрема подружнє, перетворюється на побутову звичку, або скоріш за все, на абсурд” [3, 10]. Цей образ можна також інтерпретувати як ідеалізовану модель чоловіка, здатного пробудити приспане жіноче ество. Уперше Ліза побачила скульптурку “Посмішка Савула”, коли їй було сім років, і вже тоді її захопила впевненість, яку випромінювала статура чоловіка, вирізаного із рога тура невідомим майстром: “Дівчинці хотілося увійти в кістяний світ мертвого часу, аби зрозуміти, чи всі чоловіки тоді були такими сильними і впевненими, а чи були такі ж опецькувати й безпорадні, як тато” [7, 84]. Такий поділ Лізою

чоловіків на сильних і впевнених та опецькуватих і безпорадних – результат розчарування доньки в батькові. Фанатичний кар'єрист, він не зміг стати для Лізи справжнім взірцем чоловічої сили та вроди, тому підсвідома туга за сильним маскуліним “Я” сублімувалася в дивне захоплення дівчинки: вона почала ліпити голих пластилінових чоловіків. І хоча “*маленьку жінку*” (вислів автора) примусили покинути улюблене заняття й забути про Савула, дитяче захоплення актуалізувалося пізніше, коли, за порадою батьків, Ліза вийшла заміж за Владислава, старшого за неї на дев'ятнадцять років. Цей шлюб став нещасливим для дівчини, життя із чоловіком перетворилося на механічні взаємини, позбавлені пристрасті й кохання: “...Після весілля її почало тіпати, коли її товстун плямав чи забував на губах макарони. Дратувало монотонне нічне посвистування і його пітніючий ніс. Вона стала нервовою, у неї зник апетит і будь-який інтерес до своєї зовнішності” [7, 86].

Усе змінилось після фатального подарунка на день народження. Поганська статуетка знову з'явилася в житті Лізи, а нездоровий хист жінки розкрився тепер на повну силу: вона не випускала кістяну ляльку з рук і вирішила зробити її копію з гіпсу: “Якась страшна сила, закладена в дитинстві, заволоділа нею і не відпускала ні коли в зріст людини постала жажливо точна копія Савула, ні коли чоловік, махнувши рукою на знавіснілу жінку, залишив її і пішов до лабораторії” [7, 89]. Прикметне й те, що захоплення Лізи кістяною статуеткою виходить за межі споглядання за улюбленою іграшкою, воно більш схоже на поклоніння язичницькому ідолу, апофеозом якого стало створення її гіпсової копії.

Образ Лізи, закоханої в поганську статуетку, яскраво репрезентує вічну опозицію *тваринне/людське*. Відтворення “Посмішки Савула” у пластиліні та гіпсі стало спробою головної героїні максимально наблизитися, увійти у світ давнини, в якому панував культ сили та неприхованої краси людського тіла. Савул став для Лізи тим ідеалом чоловіка, якого вона не змогла віднайти. Абсурдність подружнього життя з нелюбом, безвихідь у їхніх стосунках призводить до рішучого кроку, який може бути прочитаний по-різному: Ліза, на кшталт сучасного Пігмаліона, закохується у свій мистецький витвір, але вирішує не молити про його оживлення, а навпаки, поєднатися з ним у скульптурі: “Рвучко обвила руками його ший, жадібно обпекла губами. З трепетом відчула, як гусне кров. Останнім зусиллям притислася до твердих грудей і скам'яніла” [7, 90]. Ключем до здійснення бажань Лізи став субстрат страху, винайдений її чоловіком. Створена Владиславом кам'яна мазь мала стати новою зброєю, якою заволодіє держава. Але фантастичний сукулент замість того, щоб якимось розбавити “*звичне державне насильство*” (вислів автора), допоміг Лізі реалізувати плекані мрії і власне право на щастя, хоча і в такий незвичний спосіб.

Зміщення акцентів і символізація авторського задуму призвели до модифікації традиційної міфологічної схеми. Сучасний український прозаїк, вдавшись до ренарації відомого міфологічного сюжету, обрав центральним персонажем не слабого чоловіка, а сильну жінку, здатну на рішучий крок: заради кохання Ліза позбавляє себе життя. Скульптурна композиція, що з'являється у фіналі оповідання, несе на собі важливе смислове навантаження й постає наочним утіленням традиційного біблійного мотиву самопожертви й відродження.

Проводячи паралелі з мистецтвом, слід зауважити, що змальована В. Даниленком скульптура закоханих має свої відповідники серед витворів багатьох майстрів. Наприклад, відомий французький скульптор-імпресіоніст Огюст Роден (1840–1917) створив скульптури “Поцілунок” (1886) та “Вічна весна” (1900), на які надзвичайно схожа скам'яніла Ліза в обіймах Савула. Чи

мав намір український письменник зробити літературний еквівалент скульптури закоханих – загадка. Але, безперечно, оповідання В. Даниленка мають широкий мистецький контекст. І це не лише скульптура, а й театральне мистецтво (“Знімок з лемуром”, “Дегустація в будинку з химерами”), спів (“Людина громів”), музика (“Далекий голос саксофона”).

Отже, В. Даниленко у збірці оповідань “Сон із дзьоба стрижа” окреслив найбільші хвороби сьогочасного суспільства, серед яких чинне місце посідає самотність, – саме цій актуальній проблемі присвячено низку його творів. В оповіданні “Нічний коханець” традиційна для світової літератури тема жіночої самотності сприймається абсолютно по-новому: письменник, обравши за сюжетну основу відому античну історію, трансформував її, переосмислив крізь призму демонологічних уявлень. Натомість “Посмішка Савула” становить своєрідну фемінну проєкцію міфу про Пігмаліона, яка зазнала метаморфоз у художній концепції автора. Діалог із відомими античними сюжетами, репрезентований В. Даниленком в оповіданнях, засвідчує намагання митця вийти за національні межі й інтегруватися у світовий літературний простір.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Бабич І.* “Дзенки-бреньки” як пародія на замкнутість української літератури // *Слово і Час.* – 2009. – № 6. – С. 99-101.
2. *Бабич І.* Над передсмертним ложем імперії (сатира В. Даниленка в контексті ідеології вісімдесятиництва) // *Слово і Час.* – 2006. – № 10. – С. 79-82.
3. *Білоус П.* Між першою та останньою чашкою кави // *Даниленко В.* Сон із дзьоба стрижа: Оповідання. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2007. – С. 4-16.
4. *Войтович В.* Українська міфологія – К.: Либідь, 2002. – 664 с.
5. *Гундорова Т.* Феміністичний постмодерн // *Гундорова Т.* Післячорнобильська бібліотека. Український літературний постмодерн – К.: Критика, 2005. – С. 125-136.
6. *Даниленко В.* Лісоруб у пустелі: Письменник і літературний процес. – К.: Академвидав, 2008. – 352 с.
7. *Даниленко В.* Сон із дзьоба стрижа: Оповідання. – Львів: ЛА “Піраміда”, 2007. – 384 с.
8. *Заверталюк Н.* Образ міста, де “все навиворіт”, як домінанта концепції світу в прозі В. Даниленка // *Актуальні проблеми слов’янської філології.* – Сер. “Лінгвістика і літературознавство”: Міжвуз. зб. наук. ст. – Бердянськ: БДПУ, 2010. – Вип. XXIII. – Ч. I. – С. 285-295.
9. *Зборовська Н.* У метафізичних піймаках сучасної української літератури (За книжкою В. Даниленка “Сон із дзьоба стрижа” та романом Г. Іваненко “Час покаяння”) // *Дивослово.* – 2007. – № 7. – С. 52-57.
10. *Мелетинский Е.* Поэтика мифа. – М.: Изд. фирма “Восточная литература” РАН, 2000. – 407 с.
11. *Милорадович В.* Чорти // *Милорадович В.* Українська відьма: Нариси з української демонології. – К.: Веселка, 1993. – С. 26-47.
12. *Няму А.* До проблеми функціонування “літературних архетипів” у європейському загальнокультурному контексті // *Слово і Час.* – 2009. – № 2. – С. 3-14.
13. *Поліщук Я.* Література як геокультурний проєкт: Монографія. – К.: Академвидав, 2008. – 304 с.
14. *Полякова С.* Об античном романе // *Тацит. Лонг. Петроний. Апулей:* Произведения. – М.: Художественная литература, 1969. – С. 5-20.
15. *Скритник Г., Курочкін О.* Народні вірування, демонологія, космогонія // *Українська минувшина:* (ілюстрований етнографічний довідник) [Електр. ресурс]. – К.: Либідь, 1994.
16. *Сняданко Н.* Володимир Даниленко. Сон із дзьоба стрижа [Електр. ресурс] // *Львівська газета.* – 2007. – № 181 (251). – 10 жовт.
17. *Шнайдер В.* Письменник, що сказав жорстоку правду // *Кур’єр Кривбасу.* – 2005. – № 191. – С. 184-187.

Отримано 7 лютого 2011 р.

м. Київ

